

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК 619:615.636.03

**ЗАСТОСУВАННЯ РОСЛИНИ ТОПІНАМБУР(HELIANTHUS
TUBEROUS) В ПРАКТИЦІ ГУМАННОЇ ТА ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

Садварі Ю.Ю., *заслужений працівник ветеринарної
медицини України, спеціаліст вищої категорії*

Богдан В.П., *викладач - методист, магістр ветеринарної медицини*

Сухан К., Пайдич Л., *студенти II курсу
ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України»*

Історична довідка. Батьківщиною топінамбура є Північна Америка, північний схід США та південна частина Канади. Відомо, індіанці Північної Америки цю рослину ввели в культуру ще в першому тисячолітті до нашої ери.

В Європу (у Францію) нову культуру завезли приблизно в 1613р., звідки вона й розповсюдилася по Європі.

У XVII столітті під час тридцятилітньої війни топінамбур став головним харчовим продуктом не тільки тварин, а й людей у Тюрінгії. В минулому столітті біда прийшла в Ірландію, коли масове захворювання знищило увесь врожай картоплі – й тоді топінамбур врятував від голоду

сотні тисяч людей. В Англії у період Першої світової війни, якби не топінамбур, могли б померти мільйони людей.

І ще одне. Чи багатьом рослинам є пам'ятники? А пам'ятник топінамбуру є! Мешканці Монреалю на одній із площ встановили пам'ятник цій чудо-рослині за те, що на початку XX століття під час страшної посухи в Канаді вона допомогла населенню уникнути голодної смерті. А посуха була небаченою – всі посіви згоріли на корені, з дерев опало все листя – а топінамбур завдяки міцній кореневій системі вистояв.

У багатьох країнах Європи і світу топінамбур як лікарська і харчова культура отримав особливо широке застосування в останніх десятиріччях. В Україні топінамбур розводять, в основному, на присадибних ділянках. Більше того, посадивши біля хати, потім не можуть його вивести, оскільки він швидко розростається. У нашій країні ведеться реклама про його широке використання та лікувальні властивості. Не дивлячись на те, що в зарубіжних країнах існує понад 500 його сортів, інтерес до топінамбуру у Франції, Німеччині, Англії, Угорщині, Австралії і США великий до такої міри, що уряди цих країн виділяють величезні кошти на підтримку та розвиток науково-дослідної програми, спрямованої на розробку нових аспектів його застосування: харчових, медикобіологічних і лікувальних. Бульби є лікарськими. Врожай клубнів топінамбура в 2-3 рази більший від врожаю картоплі. Кількість бульб у кущі 10-20, вага яких 20-100 г, але бувають вагою й 200-300 г.

Доведено, що бульби топінамбура масою 50 г замінюють добову дозу інсуліну. З інсуліну утворюється фруктоза – нешкідливий для діабетиків цукор. У бульбах топінамбура інсуліну близько 25%.

У Ставрополі Російської Федерації є район, де за останні 90 років медики ні разу не ставили діагноз «діабет», місцевим жителям. Пояснюється це тим, що місцеве населення у великій кількості традиційно вживає як продукт земляну грушу.

Топінамбур має здатність понижувати кислотність у шлунку. Нормалізує обмін речовин в організмі. Цю рослину можна віднести до універсальних. За її допомогою лікуються такі захворювання: анемія, тромбофлебіт, гнійні рани, опіки, відкладання солей, отруєння, закрепи, простудні хвороби, цукровий діабет, хвороби серця і судин, туберкульоз, хронічний гастрит, цистит, гострий і хронічний пієлонефрит, фурункульоз та виразка шлунку і дванадцятипалої кишки.

У 30-х рр.. минулого століття вивченням топінамбура в Україні почали займатися під керівництвом академіка М.І. Вавілова. Однак після його трагічної смерті в 1937 р всі роботи було припинено.

І лише в 90-і рр. виник новий інтерес до топінамбура, так як за багатьма своїми якостями він набагато перевищує такі культури як картопля, пшениця, цукровий буряк. Досить нагадати, що бульби топінамбура мають вдвічі більше фруктози, ніж цукровий буряк.